

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
"СЕВЕРОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ"

ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ВИТИНЯ

ОЦЕНКА ЗА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО
„ВИТИНЯ“

Изготвил:/П/.....

/инж. Никол Стефанова – лесничей/

Директор:/П/.....

/инж. Филип Ковашки/

2024 г

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	3
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	4
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ	5
2 РЕЗУЛТАТИ.....	6
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	6
2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	6
2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЛС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	6
2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	9
2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	12
2.5.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	12
2.5.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци.....	13
2.5.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев	13
2.5.4 Възпроизводство на горите	14
2.5.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси	14
2.5.6 Лов и опазване на дивеча.....	15
2.5.7 Опазване на горите.....	16
2.5.8 Превенция и борба с горските пожари.....	17
2.5.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДЛС	17
2.5.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.....	17
2.5.11 Опазване на водите	19
2.5.12 Осигуряване на поминък	19
2.5.13 Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	20
2.6 ПРИНОС НА ДЛС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ....	21
2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДЛС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.	35
2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ.....	21
3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	27
3.1 Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни	27
3.2 Актуализация на социалната оценка	27

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК Водоснабдяване и канализация

ГВКС Гори с висока консервационна стойност

ГФ Горски фонд ДЛС Държавно ловно стопанство

ЗБР Закон за биологичното разнообразие

ЗГ Закон за горите

ИАГ Изпълнителна агенция по горите

ЛРД Ловнорибарско дружество

МВР Министерство на вътрешните работи

МОСВ Министерство на околната среда и водите

НПО Неправителствена организация НСИ Национален статистически институт

ОПР Общински план за развитие

ОСВ Оценка за социалното въздействие

РДГ Регионална дирекция по горите

РИОСВ Регионална инспекция по околната среда и водите

ТП Териториално поделение

СЗДП Северозападно държавно предприятие

г. година кв. км. квадратни километра

м метра

м. месец

м³ кубически метра

н. в. надморска височина

тел. телефон

ха хектара

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна

Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДЛС „ВИТИНЯ“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.

Засегната страна

Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДЛС „ВИТИНЯ“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).

Дълбочинно интервю

Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. кореспондент.

Групова дискусия

Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко кореспондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

Анализ на вторична информация

Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

В началото на 2011 г. ТП Държавно ловно стопанство (ТП ДЛС) „Витиня” започна процес по приважване на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите Принципи и критерии на горската сертификация. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за горска сертификация:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на Националния стандарт .

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на стандарта по горска сертификация и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДЛС „Витиня“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДЛС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициентирано изготвянето на настоящия документ. Цялостният процес по подготовка на ДЛС за сертификация се подпомага от международната неправителствена организация WWF – България. Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДЛС „Витиня“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДЛС , както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните заинтересовани/ засегнати от дейността страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДЛС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. • Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДЛС , които са били идентифицирани; •

Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ДЛС „Витиня“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни. Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно Принципи и критерии от Националния стандарт за управление на горите. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:
- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДЛС . Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДЛС „Витиня“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДЛС и територията управлявана от ДЛС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДЛС ;
- представители на местното население и горовладелци;

- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.
- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия горскостопански план на ДЛС „Витиня“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДЛС „Витиня“, Националният стандарт за България и др.
- Комуникация с ръководството на ДЛС „Витиня“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в последствие бяха проведени и срещи със служители на ДЛС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/заинтересовани страни.
 - Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДЛС подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДЛС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДЛС „ВИТИНЯ“ се намира на територията на 5 общините Ботевград, Горна Малина, Елин Пелин, Своге и Кремиковци, на територията на две области Софийска и София град. В границите на стопанството са включени 7 населени места: с. Врачеш, с. Горно Камарци, с. Чурек, с. Потоп, с. Елешница, с. Ябланица и гр. Бухово.

2.2 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЛС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Общата площ на горските територии, попадащи в обхвата на ТП ДЛС „Витиня“ е 16 417.2 ха (държавни горски територии).

Наименованието си горското стопанство е получило от местността Витиня, където се намира седалището и администрацията му.

През територията на горската единица преминава автомагистралата София - Варна, както и старият път София – Ботевград, с неговите разклонения за с. Горно Камарци: през прохода „Арабаконак“ и през прохода „Витиня“. По тези пътни артерии и другите второкласни и третокласни пътища се осъществява извоза на дървесина. Всички горски комплекси се свързват с основната пътна мрежа посредством временни горски пътища.

Горските територии, са разположени в Мургашкия дял на Западна Стара планина. Формата на ТП ДЛС „Витиня“ е неправилна фигура с дължина в посока „северозапад-югоизток“ около 25 км. и около 15 км. в посока „североизток-югозапад“.

Територията се характеризира с типично планински релеф и представлява сложна мрежа от била и дерета в различни посоки. Стара планина е верижен тип планинска система, силно изтеглена в посока Запад-Изток. През горската територия на ТП ДЛС „Витиня“ преминава централното било на планината, от което се спускат множество второстепенни била.

Най-високата точка на горските територии е 1645 м.н.в., северно от връх Мургаш, а най-ниската е 375 м.н.в. при с. Врачеш. Климатичните условия са решаващ фактор за развитието на горскодървесната растителност и формирането на отделни типове месторастения.

Територията на ТП ДЛС „Витиня“ попада в Европейско-континентална климатична област. Според горско-растителното райониране, инвентаризираната територия попада в Мизийска горскорастителна област, подобласти Краищенско-Ихтиманска и Северна България.

Общата площ на инвентаризираните горски територии в ТП ДЛС „Витиня“ е 18511,7 ха.

Залесената площ е 17958,4 ха, което е 97,1 % от общата площ. По вид на горите тя се разпределя така: най-голяма е площта на широколистните високостъблени – 11 180,6 ха, следват издънковите за превръщане – 5 604,9 ха, иглолистни – 1092,6 ха, нискостъблени – 80,3 ха.

Площта на насажденията и културите с пълнота (0.4-1.0) е 17 139,9 ха, а тази на изредените култури и насаждения (с пълнота 0.1-0.3) е 819,5 ха. Горските култури са с площ 1196,5,0 ха, като склопените култури са – 1158,2 ха, несклопените са 30 ха и изредени 8,3 ха.

Незалесени дървопроизводителни площи: сечище 15,6 ха, голина с площ 8,8 ха.

Недървопроизводителната площ е общо 528,9 ha.

Най-разпространени са чистите букови насаждения, но така също и тези от зимен дъб, благуна, обикновен габър и др. В резултат на активната лесокulturна дейност са създадени и се развиват добре култури от бял бор, черен бор, смърч, зелена дугласка. От храстовите видове се срещат най-често леска, глог, шипка, дрян, черен бяз, къпина, малина. В съответствие с преобладаващите им функции, горските територии се делят на защитни, специални и стопански.

Залесената площ през 2023 г. е с 86.9 ha повече, т.е. делът ѝ нараства с 0.5% спрямо 2013 г. Увеличението се дължи на новоинвентаризирани гори (16.3 ha), прецизиране границите между залесени и незалесени горски територии, преоценката на лесонепригодни площи и др. Актуалната лесистост е 83%.

Новото функционално разпределение има следния вид:

със защитни функции: 3442.6 ha - 18.7 %

в т.ч. за защита на водите 2176.2 ha - 11.8 %

в т.ч. за защита на почвите 1012.7 ha - 5.5 %

в т.ч. за защита на техническа инфраструктура 250.5 ha - 1.4 %

със специални функции: 12236.2 ha - 66.0 %

в т.ч. защитени зони по ЗБР 1098.2 ha - 5.9 %

в т.ч. семепроизводствени насаждения и др. 32.1 ha - 0.2%

в т.ч. в бази за интензивно стопанисване на дивеча 794.7 ha - 4.3%

в т.ч. с рекреационно значение 2829.7 ha - 15.3%

в т.ч. гори с висока консервационна стойност 7481.3 ha - 40.4%

със стопански функции: 2832.9 ha - 15.3%

Общо: 18511.7 ha - 100.0%

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции. Основната част от горите на територията на ТП ДЛС „Витиня“ са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности. От управленска гледна точка, ДЛС „Витиня“ е териториално поделение на Северозападно държавно предприятие, чието централно управление е ситуирано в гр. Враца. Съгласно Закона за горите (ЗГ), основният предмет на дейност на ДЛС включва:

- изпълнение на горскостопанския план в т.ч. добив на дървесина, възпроизводство на горите и др.;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии, предвидени в планове за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии;
- превенция и мероприятия за защита на горските територии от пожари;
- отглеждане на млади насаждения и култури без материален добив и кастрене;
- маркиране на насаждения и дървета за сеч;
- добив на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

Макар и поделение на СЗДП, ДЛС „Витиня“ може да сключва от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им правомощия; води свое собствено счетоводство; разполага със свои банкови сметки и печат; води от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела; разчита се самостоятелно с общинските бюджети във връзка със заплащане на местни данъци и такси. ДЛС е работодател по смисъла на Кодекса на труда. Приходите на ДЛС се формират основно от продажба на дървесина, организиран ловен туризъм, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, платената цена за извършване на паша в

горските територии; предоставяне на услуги; продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи и др. ТП ДЛС „Витиня” е разделено на 3 горско стопански участъка: I ГСУ „Витиня”; II ГСУ „Врачеш”; III ГСУ „Търсава”.

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи

Заинтересова на група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДЛС „Витиня“	Степен на социално въздействие на дейностите на ДЛС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-среднониско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДЛС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - София	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДЛС „Витиня“ и територията управлявана от ДЛС „Витиня“	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – София	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДЛС и територията управлявана от ДЛС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство	средно	опазване на биологичното разнообразие опазване на водите
	Басейнова дирекция Плевен „Дунавски район“	Управление на водите в „Дунавски район“ в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите

	Дирекция „Инспекция по труда“ - София	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници
	Районно управление – Ботевград, Елин Пелин, Своге към Областна дирекция на МВР – София Районно управление – Кремиковци към Областна дирекция на МВР – София град	Извършване на оперативноиздирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказателна дейност	средно до високо	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности
	Районни служби "Пожарна безопасност и защита на населението" – Ботевград, Елин Пелин, Своге, Кремиковци	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари
Местно население	Кмет на Общините Ботевград Елин Пелин Горна Малина Своге Общински администрации, кметове на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДЛС „Витиня“	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	осигуряване на дърва за огрев паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на

				недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заестост;
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване	високо	осигуряване на равнопоставен достъп до дейности възлагани от ДЛС и спазване на свободната конкуренция; осигуряване спазването на безопасността на труда; своевременно разплащане с подизпълнителите
	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддръжане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите
	Водоснабдяване и канализация	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии управление на санитарноохранителните зони	средно до високо	съобразяване на горскостопанските дейности със санитарноохранителните зони и опазване на източниците на питейна вода
Други собственици на гори	Община Ботевград, Елин Пелин, Горна Малина, Своге, Кремиковци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и	Лов и опазване на дивеча на територията Извършват таксация на	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време,

	Ловнорибарск и дружества	дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча)		място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча
	Екологични неправителствени организации – WWF - България Българско дружество за защита на птиците Зелени Балкани Балкани Българска Фондация „Биоразнообразие“	Извършват граждански контрол по опазване биоразнообразието на територията. Разполагат с информация за биоразнообразието на територията. Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение	средно	опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти
	Туристически дружества	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДЛС „Витиня“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – София може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности. От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ДЛС „Витиня“.

2.5.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДДРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВОЛАДЕЛЦИ

Процесът на възстановяване на горите на територията на ДЛС като цяло може да се счита за приключил. Разпределението по видове собственост е както следва:

Собственост	Данни от ГСП ЗАП-344/29.03.2024 г.			Данни от ГСП 2013 (приет със Заповед 369/02.03.2016 г.)			
	Горска територия	Земеделска територия	Общо за ТП ДЛС	Горско стопанство	Селско стопанство	Общо за ТП ДЛС	
1.Държавна	16406,1	11,1	16417,2	16395,7	8,8	16404,5	+12,7
2.Общинска	635,7	378,3	1014	634,3	540,7	1175,0	-161
3.Частни физически лица	605,3	59,7	665	597,9	115,1	713,0	-48
4.Частни юридически лица	88,9	76,2	165,1	88,8	80,4	169,2	-4,1
5.Религиозна	31,5		31,5	31,3	-	31,3	+0,2
6.Съсобственост		9,5	9,5		7,3	7,3	+2,2
7. Вр. стоп. от общината		209,4	209,4				+209,4
Общо	17767,5	744,2	18511,7	17748	752,3	18500,3	+11,4

Към началото на 2023 г. няма текущи реституционни съдебни спорове за територии стопанисвани от ДЛС „Витиня“. Липсата на спорове по собствеността е ключов момент от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им. Подкрепата на ТП ДЛС „Витиня“ за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДЛС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците се осъществява: - преминаване на ДЛС и негови подизпълнители през недържавни територии; - използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове; - използване на инфраструктура (пр. общински пътища). За избягване на конфликтни ситуации, ДЛС „Витиня“ следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването. На територията на стопанството не са идентифицирани и случаи на разрушаване /нарушаване на обществена/ частна инфраструктура в следствие движение на тежкотоварни камиони извършващи превоз на дървесина. Това е проблем често срещан в други стопанства и следва да се избягва в бъдеще.

2.5.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно новият Горскостопански план в абсолютни стойности се вижда цялостно намаление на планираното ползване с 14.1% или с 4.9 хил. m³ годишно. Съпоставено на единица площ, намалението е незначително – от 2.24 m³/ha става 2.02 m³/ha. А в процентно изражение, планираното през 2013 г. ползване е било 87.46% от прираста, докато новото съотношение е 83.31%. На годишна база общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период възлиза на 304 335 m³, стояща маса без клони. Средногодишно ползване е 30 4334 m³. В планиращите си документи (Финансов план) ТП ДЛС „Витиня“ залага за 27 000 m³, лежаща маса за реализиране и 26 173 m³, лежаща маса за добив. Реално добитата дървесина за 2023 г. по категории е както следва: едра дървесина – 1953 m³, средна – 282 m³, дребна – 1 m³ и дърва – 22 871 m³. Рентабилното управление на горскодървесните ресурси на ТП ДЛС „Витиня“ се анализира по отчетените количества. ТП ДЛС „Витиня“ се стреми на първо място да задоволи нуждите от дърва за горене на местното население.

През 2022 г. имаше недостиг на дърва за горене в цялата страна. Въпреки това ТП ДЛС „Витиня“ осигури за нуждите на местното население 1563 m³ дърва, което 3 пъти по-голямо количество от заложеното в Финансовия план. През 2023 година стопанството осигури 813 m³ дърва за огрев, по чл. 111, ал. 2, т. 2 от ЗГ. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите на базата, на който ТП ДЛС „Витиня“ прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година.

Задоволяването на населението с дървесина и най-вече дърва за огрев, и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДЛС „Витиня“ с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ТП ДЛС „Витиня“ под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция. На този етап проблеми с наличните количества няма. Неминуемо, проблем би възникнал в случай на евентуално допълнително повишаване на цената на дървата и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията). Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че „тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“. Местните кметове споделят и мнението, че чрез дърводобивните фирми не могат да бъдат сигурни в осигуряването на необходимите количества дърва за огрев и в този смисъл директната комуникация с ТП ДЛС „Витиня“ се предпочита. От гледна точка добива на дървесина, едно от насложените впечатления на обществото е, че се сече „повече от необходимото“, целогодишно и в близост до населените места. Специалистите от ТП ДЛС „Витиня“ полагат усилия, с които да промени представата за лесовъдската професия в обществото. Една дейност, която не само в ДЛС „Витиня“, а в цяла България трябва да бъде активно практикувана – комуникация с обществото.

2.5.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДЛС „Витиня“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Залесяването е съвсем ограничено поради малкото налични площи. От всички 3587.2 ha насаждения и култури, задействани с възобновителни сечи, само 2.7 ha са с последващо издънково възобновяване, т.е. изцяло ще се разчита на предварителното естествено възобновяване. Предвидено е отглеждане на подраства след извеждане на постепенно-котловинните сечи, като и отстраняване на подлесно-хростовата растителност. Тези дейности са планирани на редуцирана площ, съответно 54.2 ha и 32.0 ha. Отбелязани са на всяко таксационно описание. В новият ГСП за залесяване са предвидени 66 дка, за 10 годишния период. Всичките залесявания са планирани на много стръмни терени и затова почвоподготовката е на тераси. Планирането на залесяванията е извършено при спазване изискванията на Наредба №2 от 07.02.2013 г. за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране (Обн. ДВ, бр. 16/19.02.2013 г.).

При анализа на тази сфера на дейност на ДЛС „Витиня“ не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“ (изразено и от някои от местните кметове с по-дългогодишен стаж и пазещи спомени от масовите залесителни практики в страната). При всички случаи, ДЛС „Витиня“ трябва да заеме една по-проактивна позиция пред обществото от една страна давайки разяснения за ползите от естественото възобновяване, а от друга давайки гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

По време на интервютата не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ТП ДЛС по осигуряване на паша и събиране на недървесни горски продукти.

Нивото на зависимост на местното население от събирането на недървесни горски продукти е сравнително слабо и този поминък не следва да се счита за безалтернативен. Ангажираността в този вид дейност има ясно изразен сезонен характер, варира през годините в зависимост от наличния ресурс от продукцията е за износ (особено що се касае до гъбите). Предприемачите считат, че взаимоотношенията с ДЛС „Витиня“ са на добро ниво каквато е и комуникацията между двете страни. При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

2.5.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

По важните представители на животинския свят, които обитават постоянно или временно района и имат пряко или косвено значение за ловното стопанство са следните: благороден елен, сърна, дива свиня, заек, катерица, вълк, лисица, чакал, дива котка, язовец, белка, видра, невестулка, черен пор, скитащи кучета и котки, пъдпъдък, яребица, гривяк, гургулица, гугутка. Мнението на ловците е, че дивечовите запаси в района се увеличават. Общата площ в ловностопанско отношение в района на дейност на ТП ДЛС „Витиня“ възлиза на:

Общата площ в обхвата на дейност на ТП „ДЛС Витиня“ възлиза на 22612.4 ха. От тази площ 330.2 ха са урбанизираната територия на селата Врачеш и Чурек, както и вилните зони към тях. В тези площи реално не обитава дивеч и няма условия за развъждането му. След изваждане на изброените площи ловната площ възлиза на 22282.2 ха, в т.ч. Горски територии 18511.7 ха и 3770.5 ха земеделски територии. Общата дивечопригодната площ е 22203.7 ха и е получена като са подвадени всички дивечонепригодни горски площи (оградени дворни места, асфалтирани автомобилни пътища, скали, ровини, кариери и др.), както и други територии като сметища и ями за битови отпадъци, хвостохранилища, нарушени терени, трасето на автомагистрала „Хемус“ и други. Дивечонепригодната площ възлиза на 78.5 ха, в т. ч. 32.7 ха горски територии и 45.8 ха други територии. ефективно стопанисване на дивеча и оптимално провеждане на ловните излети, ловностопанските райони са разделени на ловища, чиито контури са съгласувани с ръководствата на ТП „ДЛС Витиня“ и ловното сдружение (респ. Председателя на ловната дружина и отговорници на групите). Територията на стопанството е разделена на следните ловностопански района и ловища:

- ДЛР „Витиня“ – Състои се от ЛСК „Витиня“ и ЛСК „Жерково“;
- ЛСК „Витиня“ – БИСД „Ачар“, БИСД „Щърков дол“, БИСД „Витиня“ и ловища Мечита – Студена вода, Чешков град, Орля - Будинов град, Крушовица, Витиня;
- ЛСК „Жерково“ – БИСД „Жерково - Корминеш“, БИСД „Жерково - Високата“ и ловища Жерково и Метликовица;
- ДЛР „Търсава“ – БИСД „Търсава“ и ловища Слатински дол - Чилек, Ивановски дол – Калояновски рът;
- ЛР „Врачеш“ – ловища Мероно, Чешковица, Осеница, Калугер, Обинек, Чеканица.

Основното направление на стопанисване на дивеча през следващия десетгодишен период в границите на ТП „ДЛС Витиня“ ще бъде запазване и оптимизиране на условията за развитие на здрави и жизнени запаси от наличните видове дивеч при оптимална гъстота, полава и възрастова структура, създаване на още по-добри възможности за целенасочена селекция при едрия дивеч, създаване на здрави и жизнени животни за разселване в ловностопанските райони на страната, опазване запасите от дребен дивеч и по-нататъшното им обогатяване, развитието на ловния туризъм и лов, опазване на редките и защитени от ЗБР видове.

Контролът от страна на горското стопанство по отношение на стопанисването, опазването и ползването на дивеча и рибата е на необходимото ниво. Взаимодействието между Държавния орган и стопанисващите дивеча също е добро. Счита се, че браконьерството не представлява съществен проблем.

2.5.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДЛС „Витиня“ се осъществява 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДЛС „Витиня“ е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите

незабавно да сигнализируют органите на МВР и РДГ - София и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – София чрез мобилни групи. В охраната на горите пряко са ангажирани 8 бр. горски надзиратели. В длъжностните характеристики на старши лесничите, помощник лесничите, лесничите, заместник директора и директора на стопанството също са включени задължения по охрана. По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДЛС „Витиня“ в тази насока. Необходимо е да се отбележи обаче, че сред части от местното население битува и мнението, че са налице практики на т.нар. „покровителствано от горските“ браконьерство изразяващо се в най-общия случай с добиване на дървесина над позволените количества за даден обект със знанието на служителите на ДЛС „Витиня“. В този смисъл очакванията са за по-стриктен контрол именно относно спазването на правилата за сеч. Като цяло по оценка на РДГ-София, стопанствата в района имат известен проблем с компетенцията на персонала от гледна точка съставянето на административните актове. Често те са написани некачествено и е причина да не бъдат уважени от съответните по-горни инстанции. В този смисъл изниква необходимостта от обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.5.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДЛС „Витиня“, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДЛС „Витиня“ в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

2.5.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДЛС ВИТИНЯ

Инвентаризираната територия се отличава с изключително привлекателни в рекреационно отношение ландшафти и дестинации. Популярният туристически маршрут Е3, известен като „Ком-Емине“ прекосява от северозапад на югоизток границите на стопанството. Язовир Бебреш е предпочитано място за къмпингуване и спортен риболов.

Традиционен поминък за селата в района е високопланинското животновъдство. Занаятите, свързани с горите, също са запазени и се практикуват. Още в края на XIX век в с. Врачеш, което е най-голямото в района, се появяват първите дъскорезници. Основна суровина се явява дъбовата дървесина, която е била прочута с високото си качество. За подпомагане на селскостопанската и занаятчийската дейност през декември 1901 г. е основано взаимоспомагателно дружество „Селянин“. През 1930-те години в бъчварския занаят навлизат машините.

В землищните граници на селото, в непосредствена близост с горските територии на отдели 377, 398 и 399, на водослива на реките Мерушница и Чешковица, е разположен Врачешкият манастир „Свети Четиридесет мъченици Севастийски“. Той е обявен за паметник на културата, а същевременно е действащ девически манастир на Българската православна църква, част от Ловчанската епархия. Манастирът е основан през XIII век, след битката при Клокотница, в която цар Иван Асен II побеждава епирският деспот Теодор Комнин.

Над манастирския комплекс се издига връх „Калето“ (651 m н.в.), на който са разкрити останките от късноантичната крепост „Чешковград“ (на граничното било между отдели 398 и 399). Стратегическата ѝ задача е била защита на пътища от местно и военно значение, съответно през връх Мургаш за с. Бухово и през с. Ябланица за с. Реброво.

Крепостта няма видима връзка с другите крепости от региона (напр. „Чеканица“, датирана от II-III век, разположена на едноименния рид, в северната част на отдел 265), което я определя като извънсистемна. През 1966 г. е обявена за архитектурно-строителен паметник с местно значение.

Необходимо е ДЛС „Витиня“ да предприеме по активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти /територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност/.

2.5.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Територията на ДЛС "Витиня" е сравнително богата на биологично разнообразие.

Според зоо-географското райониране на страната (Георгиев 2002) ТП „ДЛС Витиня“ попада в Старопланински зоо-географски район. Географското разположение и съчетанието на всички фактори на средата предлагат разнообразни местообитания, осигуряващи добри условия за основни видове от дребния и едър дивеч.

Характерни представители на фауната, имащи пряко или косвено значение за развитието на ловното стопанство в района на ТП „ДЛС Витиня“ са:

А. Клас Бозайници (Mammalia)

А.1. Разред Чифтокопитни (Artiodactyla)

А.1.1. Семейство Еленови (Cervidae)

☐ Благороден елен (*Cervus elaphus*) – вид, предпочитащ обширни широколистни и смесени гори с много подлес, подраст и открити площи. Разпространен в старопланинската част на стопанството, както и в Базите за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД), със значителна гъстота.

☐ Елен лопатар (*Cervus dama* L.) – с локално за момента разпространение, развъждан в рамките на БИСД „Ачар“, БИСД „Жерково - Корминеш“.

☐ Сърна (*Capreolus capreolus*) – типичен вид на границата гора-открити пространства. Повсеместно разпространена в района на ловното стопанство. С променлива гъстота през последните години под влияние на хищниците и браконьерството.

А.1.2. Семейство Кухороги (Bovidae)

☐ Муфлон (*Ovis musimon* L.) – Аклиматизиран. Развъжда се успешно в БИСД „Жерково - Корминеш“ и БИСД „Ачар“.

☐ Тибетски як (*Bos mutus* L.) – Аклиматизира се в БИСД „Ачар“ с променлив успех през годините.

А.1.3. Семейство Свине (Suidae)

☐ Дива свиня (*Sus scrofa*) – обитава повсеместно и трайно масивните горски комплекси с непресъхващи водоизточници, както и част от Базите за интензивно стопанисване на дивеча в териториалния обхват на ТП „ДЛС Витиня“. За периода 2020-2022 година запасът ѝ е намалял, в следствие разпространението на Африканска чума по свинете (АЧС) в цяла Европа.

А.2. Разред Зайцеподобни (Lagomorpha)

А.2.1. Семейство Зайци (Leporidae)

☐ Заек (*Lepus europaeus*) – разпространен повсеместно в горските и земеделски територии, с изключение на Базите за интензивно стопанисване на дивеч.

А.3. Разред Гризачи (Rodentia)

А.3.1. Семейство Катерици (Sciuridae)

☐ Катерица (*Sciurus vulgaris*) – повсеместно разпространена, със средна гъстота.

☐ Лалугер (*Spermophilus citellus*) – разпространен в пасища и пустеещи площи с ниска тревна растителност. Защитен вид в България и в световен мащаб.

А.4. Разред Хищници (Carnivora)

А.4.1. Семейство Мечкови (Ursidae)

☐ Кафява мечка (*Ursus arctos*) – обитава иглолистни и широколистни гори, обикновено над 600-1000 m н. в., субалпийски храсталаци, скални масиви и ждрела. Защитен вид.

А.4.2. Семейство Кучета (Canidae)

☐ Вълк (*Canis lupus*) – разпространен предимно в планинския район на стопанството с

увеличена в последните години численост. Нанася значителни вреди на дивеча и домашните животни.

- ☐ Чакал (*Canis aureus*) – разпространен в по-ниските части на стопанството, с постоянно регулиране на числеността му.
- ☐ Лисица (*Vulpes vulpes*) – обитава повсеместно територията на ТП „ДЛС Витиня“. Ежегодно се вземат мерки от страна на стопанисващите дивеча за регулиране на запаса ѝ.

А.4.3. Семейство Котки (*Felidae*)

- ☐ Дива котка (*Felis silvestris*) – среща се единично с променлива гъстота, предимно в гъсто обраслите крайбрежия на водоемите и скалистите брегове на реките. Защитен вид според българското законодателство.

А.4.4. Семейство Порови (*Mustellidae*)

- ☐ Белка (*Martes foina*) – повсеместно разпространена с неравномерна гъстота. Придържа се в близост до населените места и из каменистите местообитания.
- ☐ Златка (*Martes martes*) – обитава горските комплекси с незначителна гъстота. Защитен вид според българското законодателство.
- ☐ Черен пор (*Mustela putorius*) – среща се предимно около застроените площи и населени места.
- ☐ Язовец (*Meles meles*) – разпространен повсеместно и около обработваемите площи с незначителна гъстота.
- ☐ Невестулка (*Mustela nivalis*) – обитава повсеместно до горната граница на гората, включително и в населени места. Защитен вид.
- ☐ Видра (*Lutra lutra*) – разпространена по естествени водни течения и затворени водоеми. Защитен вид.

Освен изброените видове, районът на ТП „ДЛС Витиня“ се обитава масово и от скитащи кучета и котки около населените места, които нарушават спокойствието на дивеча и унищожават приплодите и дребните представители на ловната фауна.

Б. Клас Птици (*Aves*)

Б.1.1. Семейство Фазанови (*Fasianidae*)

- ☐ Ловен фазан (хибридна форма) – предимно изкуствено разселван в Ловния район на ловна дружина „Врачеш“, което позволява по-високо ползване. Предпочита крайнината на гората сред обработваемите площи, синори, слогове, поречията на реките, напоителните канали, обрасли с тръстика и високи треви.
- ☐ Полска яребица (*Perdix perdix*) – обитава крайнината на гората, край обширните открити обработваеми земеделски земи, лозя, пустеещи площи и малки горички. Наличието на убежища е от съществено значение за популацията ѝ. Разселвана в ловностопанския район на ловна дружина „Врачеш“
- ☐ Пъдпъдък (*Coturnix coturnix*) – често срещан с различна гъстота по време на прелета в откритите селскостопански площи, заети от фуражни култури в ЛР „Врачеш“.

Б.2. Разред Гълъбоподобни (*Columbiformes*)

Б.2.1. Семейство Гълъбови (*Columbidae*)

- Гривяк (*Columba palumbus*) – повсеместно разпространен в горските комплекси на района в ограничено количество.
- ☐ Гургулица (*Streptopelia turtur*) – повсеместно разпространена край обработваемите площи.
 - ☐ Гугутка (*Streptopelia decaocto*) – разпространена в разпокъсаните гори и край населените места.
- #### Б.3. Разред Гъскоподобни (*Anseriformes*)
- ##### Б.3.1. Семейство Патицови (*Anatidae*)
- ☐ Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*) – среща се по време на прелета в чашата на язовир „Бебреш“.
 - ☐ Шилоопашата патица (*Anas acuta*) – обитава водоемите и разливите на река „Бебреш“. Среща се по единично.
 - ☐ Клопач - Лопатарка (*Anas clupeata*) – предпочита водоеми, около които има открити

пространства. Среща се по единично.

- ☐ Фиш (*Anas penelope*) – придържа се към гористи местности, в които има водни площи.

Среща се по единично.

- ☐ Лятно бърне (*Anas querquedula*) – среща се във водоеми с богата надводна растителност.

☐ Зимно бърне (*Anas crecca*) – по време на миграции и зимуване, в сладководни водоеми и плитки блата.

☐ Качулата черна потапница (*Aythya fuligula*) – среща се във водоеми с богата надводна растителност.

☐ Белоока потапница (*Aythya nyroka*) – гнезди единично. Включен в европейския списък за застрашените птици с категория „уязвим”. Защитен вид според българското законодателство.

Б.4. Разред Вrabчоподобни (Passeriformes)

Б.4.1. Семейство Скорцеви (Sturnidae)

- ☐ Обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*) – разпространен в района на ловна дружина „Врачеш“, нежелан ловен обект.

Б.5 Семейство Вранови (Corvidae)

- ☐ Сврака (*Pica pica*) – разпространена в ЛР „Врачеш“.

Б.6. Разред Щъркелоподобни (Ciconiformes)

Б.6.1. Семейство Чаплови (Ardeidae)

- ☐ Сива чапла (*Ardea cinerea*) – наблюдава се единично в чашата на яз. Бебреш. Защитен вид.

Б.7. Разред Соколоподобни дневни грабливи птици (Falconiformes) – защитени.

Б.7.1. Семейство Ястребови (Accipitridae)

- ☐ Орел змияр (*Circus gallicus*) – единични екземпляри. Защитен вид.
- ☐ Голям ястреб (*Accipiter gentilis*) – единични екземпляри. Защитен вид.
- ☐ Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*) – обитава района целогодишно. Защитен вид.
- ☐ Обикновен мишелов (*Buteo buteo*) – обитава района. Защитен вид.

Б.7.2. Семейство Соколови (Falconidae)

- ☐ Сокол скитник (*Falco peregrinus*) – единични екземпляри. Защитен вид.
- ☐ Обикновена ветрушка (*Falco tinnunculus*) – по-многоброен е по време на миграциите (март-септември, октомври), като единични екземпляри зимуват в района. Защитен вид.

Б.8. Разред Совоподобни (Strigiformes)

Б.8.1. Семейство Сиви (Strigidae)

- ☐ Бухал (*Bubo bubo*) – среща се единично. Защитен вид.
- ☐ Горска улулица (*Strix aluco*) – обитава района. Защитен вид.
- ☐ Горска ушата сова (*Asio otus*) – единични екземпляри. Защитен вид.
- ☐ Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*) – обитава района. Защитен вид.

Б.9. Разред Кълвачоподобни (Piciformes)

Б.9.1. Семейство Кълвачови (Picidae)

- ☐ Черен кълвач (*Dryocopus martius*) – обитава района. Защитен вид.
- ☐ Зелен кълвач (*Picus viridis*) – обитава района. Защитен вид.
- ☐ Голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*) – обитава района. Защитен вид.

ЛОВНОСТОПАНСКИ ПЛАН – ТП „ДЛС ВИТИНЯ” ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА, ТЕКСТОВИ И ТАБЛИЧНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

„ПРИЗМА ИНФО” ЕООД, 2023 г. 7

- ☐ Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*) – обитава района. Защитен вид.
- ☐ Малък пъстър кълвач (*Dendrocopos minor*) – обитава района. Защитен вид.

В района се срещат и множество представители от разредите Пойни, Синявицови, Дългокраки и други защитени видове, които са без ловностопанско значение. Като цяло екологичната обстановка е благоприятна за развитието на здрави и жизнени запаси от всички представители на ловната фауна, обитаващи района на ТП „ДЛС Витиня”. Влиянието на отрицателните климатични и антропогенни фактори ще бъде преодолявано (доколкото е възможно) с помощта на подходящи биотехнически мероприятия.

Заинтересованите страни не бяха изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДЛС „Витиня“ върху биологичното разнообразие. Разделите „Лечебни растения“ в горскостопанските планове са много кратки и неизчерпателни и като цяло липсва изискващата се „приблизителна оценка на ресурсите и на възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания“. Липсва добра воля и достатъчно инициативност от страна на стопанствата да се поправят тези пропуски в горскостопанските планове и да се изисква задължително от лесоустроителите да са по-прецизни в работата си в това отношение и лечебните растения да бъдат наистина опазвани (каквато е волята на закона).

- Горскостопанските планове и най-вече предвидените видове сечи за конкретни отдели се променят твърде често и това създава изключително административно натоварване за РИОСВ при екологичната оценка на тези промени. Най-честа причина за исканите промени са непрецизното разписване на плановете.

2.5.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. За територията на ДЛС „Витиня“ не са констатирани проблеми с водоснабдяването произтичащи от една или друга горскостопанска дейности (напр. сеч във вододайна зона).

2.5.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

По всеобщо мнение, макар и не изтъкнато в ОПР, фирмите от горския сектор в т.ч. дърводобивните фирми и ДЛС „Витиня“ са сред основните работодатели на сравнително ограничения трудов пазар в района. Налице обаче са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ловното стопанство от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано. Към началото на 2023 г. ДЛС „Витиня“ осигурява директна заетост на 55 човека в т.ч. на ръководни длъжности, лесничей, горски надзиратели, ловни специалисти, помощен персонал, и работници заети в дърводобивната дейност и др. Имиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене, дървен материал и др. Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските надзиратели преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда. Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДЛС „Витиня“ има два случая на сериозни трудови злополуки. През 2022 година няма отчетени трудови злополуки. Стопанството има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции. При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз. Горски работници наети от фирмите изпълнители Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности и дори „цялостен колапс на системата“. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ловно стопанство. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки, хората търсят „бързи пари“;

- външни причини като остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Липсата на работна ръка създава и особени конкуретни взаимоотношения между самите фирми, като е налице ясно изразено противопоставяне между местните и външните фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга “изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или по-лесни обекти, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма. Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДЛС „Витиня“ не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в подобряване на квалификацията на работниците. Голяма част от наетите работят без договори респ. изплащане на социалните осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда като бензиномотрни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници (главно от ромски произход) отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматически ще ги лиши от социалните плащания за безработица. Изключителен е и проблема с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват. При тази ситуация странно изглежда твърдението на фирмите, че трудови злоупотреки в горите няма. В положителен аспект се отбелязват зачестилите проверки на Инспекцията по труда, като на някои от предприемачите вече са били наложени актове за неспазване на трудовото законодателство. С известна тревога се приема стартирания процес по привеждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на Националния стандарт, тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка. По някои други въпроси от имащи отношение към изискванията за сертификацията не бяха констатирани проблеми в т.ч. случаи на нащупване на хора в гората без да са осигурени необходимите битови условия, използването на детски труд и др.

2.5.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става съгласно разпоредбите на Закона за обществените поръчки и специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДЛС „Витиня“ може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по-голям. На практика, половината от фирмите работещи на територията на стопанството са местни. Дърводобивните фирми, като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация с ръководството и служителите му и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДЛС „Витиня“ трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. Не са рядкост случаи на нелоялна конкуренция на местно ниво, но външните фирми са онези, които притесняват местните предприемачи. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морално остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най-вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво. Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горско пътна мрежа. ДЛС „Витиня“ организира отделни

процедури по Закона за обществените поръчки за поддръжка на съществуващата мрежа, но като цяло средствата са недостатъчни. Така на практика често се случва подизпълнителите по дърводобива сами да ремонтират даден път с оглед осигуряване на достъп до обектите за дърводобив без това да е включено в договорите им (там е включено само изграждането на технологичните пътища). Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60 %) на дървата в 1 м³, а реално тя според фирмите е значително по-малка във фигурите обявявани на търг. Това на практика според предприемачите означава индиректно увеличаване на цената на дървата. Предвид на трудностите с фирмите, ДЛС „Витиня“ съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява горскостопанския си план в частта свързана с ползването. Сред местните фирми битува и мнението, че бидейки ангажирани в добива на дърва, те изпълняват и социална функция, за което те не се възмездяват. По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение. В този смисъл, ДЛС „Витиня“ следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.6 ПРИНОС НА ДЛС „Витиня“ КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДЛС „Витиня“ и местната общност. В миналото като част от корпоративната социална отговорност на стопанството за тази подкрепа са се отделяли значително повече средства и време, но за съжаление с годините активността в тази насока намалява. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството, изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана. При все ограниченията, ДЛС „Витиня“ е сред най-активните в подпомагане на местната общност, даряването на коледни елхи и фиданки, осигуряването на дървен материал за институции, училища, детски градини и граждани.

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДЛС „ВИТИНЯ“ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДЛС „Витиня“ е на изключително добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството. При все това, част от интервюираните считат, че горските стопанства като цяло, в т.ч. ДЛС „Витиня“, не са достатъчно активни и не търсят взаимодействие и комуникация със заинтересованите освен по темите установени от закона. Така например важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и други остават недобре застъпени в стратегията на ДЛС „Витиня“. Липсва цялостна информационна и медийна политика в тази насока. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора. Сътрудничеството, с който може да повиши имиджа на стопанството, а да доведе и до изпълнение на полезни съвместни проекти. Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДЛС „Витиня“ по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДЛС „Витиня“ се предвижда прилагането на следните механизми: Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни. Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДЛС „Витиня“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвеждане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДЛС със социално въздействие	Начини и средства за въвеждане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДЛС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДЛС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж	. Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовете законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за	Ежегодно

		сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно

	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДЛС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на СЗДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или

			ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДЛС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво СЗДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди опазването на дивеча ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма		Текущо

Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводоби в	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДЛС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата на са включени взаимодействията на ДЛС „Витиня“ с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДЛС „Витиня“ произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на Националния стандарт за устойчиво управление на горите. ДЛС „Витиня“ следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злоупотреби при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДЛС „Витиня“ следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на горската сертификация и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми. Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на горската сертификация, имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/засегнатите страни от дейността на ДЛС „Витиня“ се актуализира текущо. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДЛС „Витиня“ се актуализира на всеки 5 години, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/района.